

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Geschiedenis van de Vrije Universiteit Amsterdam**

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Vrije Universiteit Amsterdam
30 juni 2014	Naam opleiding	:	wo-bachelor
onderwerp			Geschiedenis (180 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	:	23 december 2013
accreditatie	Varianten opleiding	:	voltijd
wo-bachelor	Afstudeerrichtingen	:	Oude Geschiedenis
Geschiedenis van de Vrije Universiteit Amsterdam (002530)			Middeleeuwen- Vroegmoderne Geschiedenis, Contemporaine Geschiedenis Global History
ons kenmerk	Locatie opleiding	:	Amsterdam
NVAO/20141943/LL	Datum goedkeuren		
bijlage	panel	:	23 oktober 2012
3	Datum locatiebezoeken	:	14 en 15 mei 2013
	Datum visitatierapport	:	23 januari 2014

Instellingstoets kwaliteitszorg : aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime van de instellingstoets kwaliteitszorg als bedoeld in artikel 18.32 b en c van de WHW.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bachelor- en masteropleiding Geschiedenis van de Vrije Universiteit Amsterdam. Het panel heeft (beide of meer) opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Pagina 2 van 8 De commissie heeft zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, concludeert de commissie dat de opleiding voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit die een voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De bacheloropleiding Geschiedenis beoogt studenten op te leiden tot kritisch denkende historici met een wetenschappelijke habitus, die zich weten te positioneren in het historische en maatschappelijke werkveld, en die in staat zijn door te stromen naar een aansluitende of verwante masteropleiding aan een Nederlandse of buitenlandse universiteit.

De opleiding biedt vier majoren aan, te weten Oude Geschiedenis, Middeleeuwen-Vroegmoderne Geschiedenis, Contemporaine Geschiedenis en Global History. Studenten maken in het eerste jaar kennis met alle majoren en kiezen daarna voor verdieping in twee ervan. Daarnaast schenkt de opleiding gerichte aandacht aan filosofie, theorie van de geschiedenis en historiografie.

De commissie heeft vastgesteld dat de eindtermen in voldoende mate geconcretiseerd zijn en een adequate reflectie zijn van het niveau en de wetenschappelijke oriëntatie van de opleiding. De commissie is wel van oordeel dat de eindtermen van de opleiding kunnen profiteren van nadere concretisering op een aantal punten. De heldere profilering van de programma's op diachrone thema's zou ook in meer gespecificeerde eindtermen vervat kunnen worden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het huidige programma van de bacheloropleiding Geschiedenis (180 ECTS) bestaat uit een eerste jaar dat voor alle studenten gelijk is, met daarin vier vakinhoudelijke majorvakken, twee majoroverstijgende cursussen en een module academische vaardigheden. Van de vier majorvakken hebben er drie een chronologische opbouw en heeft één een meer thematisch karakter. De chronologische vakken leggen het accent vooral op de Westerse geschiedenis, terwijl het vak Global History ook gericht is op ontwikkelingen in Azië, Afrika en de beide Amerika's. In de majoroverstijgende cursus Humanities worden canonieke teksten uit alle periodes ingeleid, gelezen en besproken. Studenten leren hiermee in een vroege fase van de opleiding om te gaan met dergelijke basisteksten. In de minoroverstijgende cursus Diachron thema hebben alle bij de opleiding betrokken leerstoelen gezamenlijk het thema 'Religie en geweld' uitgewerkt. De module Academische Vaardigheden is gericht op het aanleren van een academische habitus binnen het vakgebied.

Het tweede en derde jaar bestaat uit een algemeen deel, een programma met een eerste en tweede major en een minorprogramma. Studenten kiezen twee majoren in jaar twee en drie, waarbij zij de eerste major afsluiten met een scriptie. Het totale aanbod bestaat uit vier majoren, te weten Oude Geschiedenis, Middeleeuwen-Vroegmoderne Geschiedenis, Contemporaine Geschiedenis, en Global History. Het algemene deel van het tweede en derde jaar wordt ingevuld met de modules *Filosofie, Theorie van de geschiedenis, en Historiografie*.

Met ingang van collegejaar 2013-2014 wordt het bachelorprogramma ingrijpend gewijzigd. De tweemajorenstructuur wordt opgeheven. In plaats daarvan verschuift het accent naar twee hoofdrichtingen: Global History en Politieke geschiedenis en cultuurgeschiedenis.

Pagina 3 van 8 Gerelateerd aan deze thema's kunnen studenten vervolgens kiezen voor drie interdisciplinaire specialisaties: e-Humanities, Erfgoed, of Empire, nations and people across borders.

De commissie heeft vastgesteld dat het curriculum in voldoende mate aansluit op de beoogde eindkwalificaties. Het huidige programma heeft herkenbare methodologische en vakinhoudelijke leerlijnen. Zowel thematisch als methodologisch is de verwevenheid van het onderwijs met het onderzoek van de docenten goed te noemen. De commissie is eveneens positief over de invoering van diachrone, thematische vakken in het curriculum, een ontwikkeling die met de invoering van het nieuwe curriculum nog verder versterkt zal worden.

De commissie is van mening dat de relatie tussen de eindtermen van de opleiding en de leerdoelen van de individuele vakken beter geëxpliciteerd moet worden. Daarnaast zou de opleiding stages en buitenlandverblijven pro-actiever en systematischer bij studenten onder de aandacht moeten brengen en faciliteren.

De rendementen van de bacheloropleiding zijn naar het oordeel van de commissie aan de lage kant. De opleiding heeft de afgelopen jaren al diverse maatregelen genomen om deze te verbeteren. Desondanks beveelt de commissie aan om op basis van concrete streefcijfers de rendementsverbetering de komende tijd krachtig ter hand te nemen. De studeerbaarheid van het programma is over het geheel genomen goed.

Het onderwijs van de bacheloropleiding wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. De commissie heeft geconstateerd dat studenten tevreden zijn over de docenten, maar is wel van mening dat het aandeel docenten met een BKO op het moment van de visitatie nog onvoldoende is. De opleidingsspecifieke kwaliteitszorg is vooral nog onvoldoende duidelijk geborgd, wat een systematische en pro-actieve benadering van de onderwijskwaliteit in de weg staat. De commissie constateert wel dat er een duidelijke kwaliteitscultuur bestaat. De studiebegeleiding door de studieadviseur is adequaat.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft veel aandacht besteed aan de evaluatie van de kwaliteit van de toetsing. Het toetsmateriaal zelf is voldoende gevarieerd en sluit in grote lijnen aan bij de leerdoelen van de vakken. De commissie heeft ook vastgesteld dat de bestudeerde toetsen van voldoende niveau zijn en inhoudelijk aansluiten bij de leerdoelen van de vakken en de eindtermen van de opleidingen.

De transparantie van de beoordelingen verdient echter verbetering. Beoordelingsformulieren worden niet structureel gehanteerd, en zijn vaak zo summier in opzet en gebruik dat ze onvoldoende onderbouwing geven voor de beoordeling. Dit geldt ook voor de beoordeling van de afstudeerscripties. De commissie heeft daarnaast bij één vak in de bacheloropleiding opvallend grote verschillen geconstateerd in de beoordeling door verschillende docenten. De commissie vindt het van belang dat toetsen op transparante wijze worden beoordeeld, zodat studenten inzicht krijgen in hun vorderingen, en omdat toetsen een belangrijke indicator zijn voor de inhoudelijke en didactische kwaliteit van het aangeboden onderwijs.

De commissie heeft geconstateerd dat de kwaliteit van toetsing niet adequaat geborgd is. De examencommissie voert haar wettelijke taken op dit vlak nog niet naar behoren uit, en

Pagina 4 van 8 de recent ingestelde toetscommissie heeft nog geen helder plan van aanpak. Omdat de kwaliteit van de bestudeerde scripties wel goed is, beoordeelt de commissie deze standaard als geheel voldoende.

Bestuurlijke afspraak

De NVAO onderschrijft de zorgen van de commissie ten aanzien van de toetsing en stelt de volgende bestuurlijke afspraak voor:

De toetsen die de commissie heeft bestudeerd waren van voldoende niveau. Het systeem van beoordeling vertoonde ten tijde van de visitatie echter nog grote tekortkomingen, waardoor de commissie heeft moeten concluderen dat, ondanks dat het niveau voldoende gebleken is, het systeem te weinig waarborg biedt voor betrouwbare beoordelingen. De commissie is bovendien van mening dat de opleidingen eerder werk hadden moeten maken van het toetsbeleid en de kwaliteitsborging van toetsen en examens. De commissie ziet het instellen van een toetscommissie als een belangrijke stap in de goede richting, maar is van mening dat het borgen van de toetskwaliteit met veel grotere urgentie en daadkracht ter hand moet worden genomen dan nu het geval is.

- de instelling ziet er in de interne kwaliteitszorg op toe dat de examencommissie haar taken en verantwoordelijkheden ter hand neemt op een wijze die in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is voorgeschreven.
- De instelling zal het functioneren van de examencommissie onderwerp maken van een gerichte audit en daarbij onafhankelijke deskundigen een oordeel vragen. Zij zal uiterlijk 1 oktober 2015 de uitkomst van deze audit aan de NVAO rapporteren.

De instelling heeft in bestuurlijk overleg met de NVAO op 12 juni 2014 aangegeven akkoord te gaan met deze afspraak.

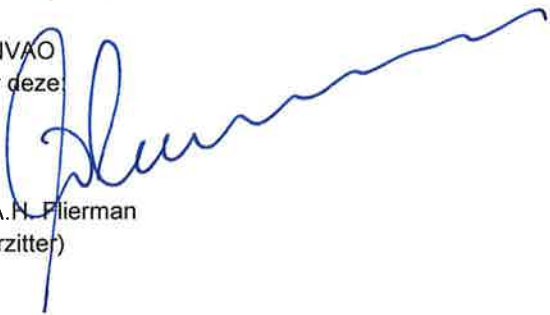
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 22 april 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 9 mei 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Geschiedenis (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Oude Geschiedenis, Middeleeuwen-Vroegmoderne Geschiedenis, Contemporaine Geschiedenis en Global History. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2018 (2020)¹.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Plierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet WO) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal vier jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval na 1, 2, en 3 jaar.

Cohort	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval na 1jr	28%	20%	15%	20%	33%	46%
Uitval na 2jr	37%	27%	24%	26%	43%	
Uitval na 3jr	37%	34%	27%	28%		

Tabel 2: Rendement (vwo-instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	16%	8%	17%	23%
Rendement na 4 jaar	56%	38%	76%	
Rendement na 5 jaar	64%	54%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	64%			

Tabel 3: Rendement (totale instroom).

Cohort	2006	2007	2008	2009
Rendement na 3 jaar	21%	15%	21%	33%
Rendement na 4 jaar	51%	45%	70%	
Rendement na 5 jaar	62%	58%		
Rendement na 6 ⁽⁺⁾ jaar	62%			

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	17%	83%	50%;

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	42,3:1
-------	--------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	12-18	10-14	6-12

- Prof. Luc François (plv. voorzitter), hoogleraar Contemporaine Geschiedenis en oudirecteur Onderwijsaangelegenheden Universiteit Gent;
- Prof. dr. Jan Orbie, universitair hoofddocent EU External Relations, Universiteit Gent;
- Dr. Ulrich Tiedau, senior lecturer in modern Low Countries history and society, University College Londen;
- Dr. Amanda Kluvel, universitair hoofddocent en opleidingsdirecteur bachelor Cultuurwetenschappen / Arts & Culture, Universiteit Maastricht;
- Anne Stickers (student-lid), student bacheloropleiding Internationale Betrekkingen, Rijksuniversiteit Groningen

Het panel werd ondersteund door dr. ir. Hugo Verheul, secretaris (gecertificeerd).